

En hälsning från regissören Simon K Boberg.

Den här historien är så många saker på en gång. Det är en fantasifull, fantastisk berättelse där fantasi och verklighet, det rationella och irrationella, dåtid och nutid, humor och allvar blandas på de mest förunderliga sätt. Samtidigt är det en skarp och modig politisk satir. Det är postmodernism (innan begreppet ens var uppfunnet) och en romantisk kärlekshistoria som överskrider tid och rum. Det är på en och samma gång **"ett manifest för det fria ordet och individens frihet"** samt en hyllning till den andlighet som den västerländska kulturen förlorade när vi tog avstånd från spiritualiteten och hängav oss åt materialismen.

Bulgakov var i ständig konflikt med Stalin och Sovjetstatens likriktning och censur, samtidigt som han var djupt kritisk mot västvärldens hedonism och arroganta liberalism. Han ansåg att den moderna världen var andefattig och drev med kyrkan och den etablerade religionen. I grunden kritiserade Bulgakov all form av auktoritet och makt. Han var förmodligen en sorts anarkist (även om han säkert också kritiserade anarkisterna för att vara naiva och dumdristiga...).

Han betraktas ofta som en rysk författare, men han var faktiskt ukrainsk. I en tid då det diskuteras huruvida det ens är politiskt korrekt att ägna sig åt rysk konst och kultur, har Bulgakovs nationalitet plötsligt blivit relevant igen. Just här var han dock också kompromisslös – han var lika skoningslös i sin kritik (och sitt förlöjligande) av ukrainsk nationalism som han var av Sovjetstaten. Situationen i öst just nu är för mig ännu en anledning att sätta upp denna föreställning.

"Romanen är framför allt en hyllning till konstens frihet" och en påminnelse om att konsten har ett ansvar att utmana auktoriteter, fastlåsta normer, likriktning och politisk korrekthet. Men det är ingen naiv roman – den påminner oss också om att rättigheter som yttrandefrihet, rätten att älska (och hata) vem man vill och inte minst rätten att tala makten emot, inte är GRATIS. Dessa "rättigheter" har kostat och kostar fortfarande liv, och därför måste vi värna om dem. Boken hyllar människans mod och förmåga till medkänsla samtidigt som den avslöjar vårt hyckleri och vår självgodhet.

Och slutligen ger denna historia oss en möjlighet att fira teaterns unika dygder: fest, fantasi och förvandling... och bra musik!

Sist men inte minst tycker jag att historien ger oss en anledning att belysa hyckleri, nepotism, småborgerlighet och självgodhet i dagens Helsingborg (som lika gärna skulle kunna vara vilken annan västerländsk stad som helst) på ett underhållande och skarpt sätt.

Om Mästaren och Margarita

Kortfattat utspelar sig berättelsen under några dagar i 1930-talets Moskva. Satan (i gestalt av Woland) anländer till staden för att hålla sin årliga bal och behöver en värdinna. Enligt traditionen måste denna kvinna vara lokal och heta Margarita. Under sin tid i Moskva roar sig Woland med att driva med stadens kulturelit, medan hans magiska följeslagare skapar allmänt kaos. Parallellt får vi följa historien om Margarita och hennes olycklige älskare, författaren som kallar sig Mästaren, samt utvalda scener ur berättelsen om Jesus möte med Pontius Pilatus och korsfästelsen (som kanske är hämtad från Mästarens egen roman). En rad andra öden och mer eller mindre relevanta anekdoter vävs in i berättelsen, och allt kulminerar i en slags förlösning för historiens hjälte och hjältinna, som till slut får njuta av evig frid.

Denna galna historia omvandlade jag till ett teatermanus för vår föreställning i Bergen – ett manus som är djupt förankrat i scenografen Edward Lloyd Peirces visuella universum och vårt gemensamma koncept. Jag har hållit mig ganska nära romanen (eller åtminstone de delar av den som jag valt att inkludera i föreställningen), men vi har lagt till ett slags ”nutidslager” i berättelsen. Woland har exempelvis förmågan att överskrida tid och rum, vilket gör det möjligt för honom att samtidigt befinna sig i Helsingborg 2025, Jerusalem år ca 33 och Moskva på 1930-talet. Detta ger oss intressanta möjligheter att kommentera livet i Sverige 2025 och att skapa VÅR version av Satans bal på Helsingborgs stadsteater, här och nu!

Det färgstarka persongalleriet består naturligtvis av Woland (Satan själv) och hans magiska entourage:

Azazello: en gangsterliknande typ som spelar saxofon och som slår folk på käften.

Hella: en vacker och skrämmande vampyr.

Begemoth: en mänskligt stor katt, och slutligen.

Korovjev: Wolands högra hand och en skicklig illusionist.

Förutom Mästaren och hans älskade Margarita möter vi i Moskva bland andra Annusjka med solrosoljan, kritikern Latunski, teaterdirektören Stefan Lichodjev och hans ekonomichef Rimski samt dennes sekreterare Varenucha. Vi träffar också den unge poeten Ivan och hans olycksdrabbade vän Berlioz samt naturligtvis psykiatern professor Stravinskij. Dessutom introduceras vi för historiska figurer som Jeshua ha-Nozri, Pontius Pilatus, judarnas överstepräst Kaifas och chefen för Jerusalems hemliga polis - plus en rad andra spännande och märkliga karaktärer.

- "Jag tycker om att ha riktigt mycket musik i föreställningen, vi både trollar, dansar och sjunger. Det är en fest!"

Varmt välkomna!

HELSINGBORG
STADSTEATER

▼ Mästaren och Margarita.